

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondelkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petlet vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju znižane cene. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Kriza na vrhuncu — rešitev mogoča.

V soboto je razposlal grof Berchtold t. č. avstrijski zunanji minister na velesile noto, v kateri nanašajo predloge, ki se predložijo londonski konferenci, da v njih tako sklepa, da bodo sprejeti. Pozove naj se kralj Nikola, da zapusti Skader; če tega ne stori, naj poslaniška konferenca takoj sklene o sredstvih, ki pa morajo biti dovolj močna, da se Črno goro prisili na predajo nfešta. Blokada svojega cilja ne doseže. Ako pa konferenca poslaničkov ničesar ne sklene — tedaj bo Avstrija nastopala na lastno pest. Vlade naj dajo svojim delegatom instrukcije, da morejo sklepati.

Na sklep poslaniške konference so velesile že podale noto Črni gori, katero pozivljajo, da se Črna gora umakne iz Skadra.

Kralja pa ni bilo doma. Tudi ministrov niso dobili doma.

Praznovati so morali Veliko noč. V teh praznikih ima pa vsak rad mir — saj se preje dosti trudi. Tudi črnogorska vlada je imela pred prazniki dosti dela — zato si je privoščila v Veliki noči malo počitnic in se tako otresla vseh sitnežev, ki niso za drugo, kot da kalijo vodo (po diplomatsko bi se to reklo, da delajo komplikacije).

Tedaj: črnogorska vlada na noto velesil dosejal še ni odgovorila. Se ji prav nič ne mudi, ker za njo je položaj čisto jasen, brez komplikacij, čist kakor voda skaderskega jezera.

Nekaj družega je pa dala črnogorska vlada izvesti: kakor poročajo z Londona je svojemu delegatu Popoviću naročila, da proti tej neprimerni in krvočni zahtevi — protestira.

Torej: Črna gora odklanja zahtevo velesil, ali vsaj proti sedanjemu formuliranju.

Včerajšnja poslaniška konferenca, ki bi morala sklepati o prisilnih sredstvih proti Črni gori je pa — preložena. O njenem poteku se molči.

Avstrija je zahtevala odgovor Črne gore — odgovora ni, pač pa utrjuje Črna gora goro s katere dominira nad Kotorjem.

Avstrija je zahtevala sklep londonske konference — sklepa najbrže ni.

Avstrijskim zahtevam ni ugodeno — kriza je na vrhuncu.

Kaj stori Avstrija? Ali izvede takoj svoje grožnje in izsili od Črne gore Skader, ali počaka na četrtek in petek in na sklepe londonske konference, ki se v četrtek zopet snide?

Vkljub vsej enotnosti velesil, da je Skader priznan Albaniji — ni med velesilami te enotnosti, da bi se porabila proti Črni Gori prisilna sredstva t. i. vojaška moč, ki bi Evropi

na noben način ne bila v čast prišteta.

Pa bodimo pravični: Večini velesil se noče v skadersko past.

Tripelententa: Rusija, Francija in Anglija so za potrpežljivost in za kompenzacije, le pod tem pogojem so pripravljene iti skupno z Avstrijo proti Črni gori. Gre se namreč še za nekaj: Za prestiž tripelentente, ki je dosedaj še v vsakem oziru pristala na predloge in zahteve Avstrije, Avstrija pa o predlogu tripelentente, ki zahteva za Črno goro odškodnino — noče ničesar slišati, češ sklep ostane neizpremenjen.

Tudi v Italiji vlada nezadovoljnost z nastopanjem Avstrije. Javno mnenje se je odločno postavilo na stran Črne gore. In proti javnemu mnenju cele Italije se ne upa postopati italijanska diplomacija (v Avstriji bi se na takšno malenkost ne ozirali in ne ozirali!) Zato je Italija že posredovala in govorila za odškodnino, ki naj se prizna Črni gori za Skader. Avstrija se pa na ta predlog svoje zavaznice ne ozira, in to ne dela v Rimu dobrega vtisa. Poleg tega pa tudi nič kaj ne pozdravljajo avstrijskih nakan, namerjenih proti Albaniji — ker tu se bi mogli križati avstrijski in italijanski interesi.

Za sedaj se edino o Nemčiji piše, da bo veren sekundant Avstriji. Kriza je torej na vrhuncu — ne radi Skadra, temveč radi Avstrije. Povzročili krizo so pa tisti, ki zastopajo in branijo takšne interese monarhijske, za katere prebivalstvu nič ni in bi tudi brez teh lahko izhajalo. Že včeraj smo to stvar razložili.

Rešitev mogoča!

Kriza je, grozeča s katastrofo — in vendar je tako nepotrebna, tako hinavska, kot že dolgo ne kakšna!

Ako bi ne bilo sovražstvo proti Jugoslovanom, proti Srbom in Črnogorcem tako veliko, da je izpodrinilo skrb in navdušenje za Albanijo in Albance, pa bi ne bilo nobene krize, nobene negotovosti, in večji del avstrijske države bi se oddahnil in zadovoljstvo bi napolnilo njegovo srce.

Sovražstvo, skrb in navdušenje. Do zadnjega trenutka smo slišali, da morajo dobiti Albanci avtonomijo — v imenu humanitete, pravičnosti in človekoljubja se je povdarjala avtonomija. Na Dunaju je plemstvo iz samega navdušenja za albansko kulturo ustanovilo društvo, ki ima namen Albance podpirati. Skrb za Albanijo, za avtonomno Albanijo je bila velika. Za utemeljevanje je služilo geslo: »Balkan balkanskim narodom«.

Sedaj pa, ko je avtonomna Albanija ustvarjena, sedaj se pa govori o zapletenem položaju; sedaj je ravno avtonomna Albanija mnogo, sila mnogo pripomogla k temu, da stojimo pred katastrofo.

In vendar bi ne bilo nič lažjega, kot zadevo mirno končati, ne da bi

prišel prestiž (ki v dobrem oziru itak že ne obstoja) v nevarnost. Iz nekaterih diplomatskih krogov nemških in francoskih tudi prihajajo tozadevne misli.

Essad paša je albanski notabel, eden najuglednejših. Zakaj bi bil Essad paša manj vreden kot ropar Isa Boljetinac, član provizorne albanske vlade? Zakaj bi tedaj bilo tako težko, tako nemogoče priznati Esad pašo za kneza Albanije? Albanci so zadovoljni, Porta je zadovoljna — Balkan bi bil zadovoljen. Priznati avtonomno Albanijo in njeno formo ter njenega vladarja. Saj ne obstoja nobeni sklepi, ki bi to branili, ker tozadevnih sklepov Evropa še ni napravila. Morebitni sklep nekkih diplomatov pa, da naj bo Albanija kljub med Jugoslovanske Zaveznike, s čit proti njim in sovražnik njihov — pa ne velja, ker razven dveje oz. treh ni nihče pristal nanj. Priznati Albanijo in vladarja njenega — temu pa prepušči res avtonomijo in neodvisnost da sam uravnava razmere z svojimi sosedi Srbi in Črnogorci.

Essad paša sam pravi v svoji proklamaciji na albanski narod, da je treba s Črnogorci živeti v prijateljskih stikih in da se je treba braniti proti vmešavanju od tretjih oseb. — le tako je zagotovljen mir in procvit. Skadersko vprašanje bo rešeno tako, da postane Skader last in prestolno mesto obeh držav.

Rešitev čisto preprosta, ob kateri so komplikacije nepotrebne in hinavske!

Toda če bi se takole reševala vprašanja, reševala le na podlagi dejstev, ki nastanejo takorekoč sami od sebe in na podlagi preprostega toda zdravega razuma onih ljudi, ki imajo radečo kri — potem bi pa poiki diplomatov bil odveč — kam bi pa potem šli oni ljudje, ki imajo plavo kri? Z nečim pa se morajo živeti tudi ti — pa če se magari s tem,

da delajo komplikacije oz. da jih iščejo.

Toda pustimo šalo na stran, čas je preresen, katastrofa pred nami in za satiro ni časa. Razpravljajmo o dejstvih!

Ona v imenu človekoljubja in pravičnosti tolikanj povdarjana skrb za Albance je izhlapela. Ako bi še obstajala bi se Dunaj moral veseliti, da je Albance zadela sreča: avtonomije in svobode. Večja sreča naroda, dosedaj se nahajajočega pod jarmom (turškimi) vendar ne more zadet kot: svoboda, avtonomija. Dunaj pa te sreče ni vesel, to pa za to, ker se drži svojega lastnega, samo od njega ali še par drugih potrjenega sklepa — da bodi Albanija kljub med Jugoslovanske Zaveznike. To se pa nič kaj ne vrši — temveč nasprotno: Albanci namerava postati zaveznica Balkanskih zaveznikov. Križ čez račun!

Vsled tega je pa Avstrija načrt spremenila; svoje nekdanje pravo navdušenje za Albance hoče utresiti čiti tako, da jim da čutiti svojo skrb in ljubezen s tem, da si z Italijo Albanijo — razdeli. Do tega sklepa so menda prišli med Dunajem in Rimom.

Družba sv. Mohorja kot kulturni zavod.

»Slov. Narod« je v zadnjih mesecih prinesel več člankov, v katerih se je postavil proti slepomušenju cerkvene bratovščine »Mohorjeve družbe«, ki bi v rokah najzagriženjših koroških klerikalcev in pod protektoratom nemškega škofa rada veljala za — kulturno društvo, vzvišeno nad vsako kritiko. Gojilo se je zahrbtno postopanje odbora in tajnika proti naprednjakom in zlasti proti

naprednemu učiteljstvu: grajalo se je negospodarsko razsipanje tisočakov za nepotrebne društvene književne izdaje, posebno za malovredne molitvenike, ki po priznanju društva katehetov ostanejo večinoma nerazvezani in torej nimajo tistega veljkanskega pomena za slov. narod, kakor nam vsako leto pridiga družbin odbor: grajalo se je, da je družbin odbor »posodil« lepe desetisočake šolskim sestram za zgradbo nemškega dekliškega liceja v Trstu, katerih nikdar ne bo več videl; grajalo se je, da odbor o stroških za izdane knjige že več let ne polaga natančnih računov itd. itd.

Vse to se je grajalo in še marsikaj drugega, a stvarnega odgovora in pojasnila smo zaman pričakovali. Praviho, da so njegova »tozadevna izvajanja slonela na napačnih (1) podatkih in so bili dotični očitki tako glede družbenega gospodarstva kakor tudi glede njenega kulturno-narodnega (1) delovanja neosnovani.« Mnogo je že baje storila na narodno ogroženem ozemlju, česar pa ne obeša na veliki zvon, čemur je iskati vzroka »v specifičnih razmerah na Koroškem.«

To je torej odgovor na vsa očitanja! Pa uredništvo »Sl. Naroda« si je celo zadevo vendar le preveč ojašalo. Na težka očitanja se ne odgovarja s pavšalno trditvijo, da je vse v redu, četudi baje izhaja »iz prvega vira!« Saj dotična očitanja o potratnem in razsipnem gospodarskem poslovanju slonijo na odborovih računih in raznih letnikih Koldarjev družbe sv. Mohorja. Ali izjava morebiti sama priznava, da ti očiteljni računi niso resnični?

Ali je to napačna informacija, da so Krekove »Zgodbe sv. pisma« same veljala družbo sv. Mohorja črez pol milijona kron, namreč prvih 14 zvezkov po teh računih natančno 451.531 K 61 v; in če za zadnje 4

Advertisement for H. SUTTNER watches. Text: Za birmo dobite pri H. SUTTNER : tvrdki : Mestni trg št. 25 in sv. Petra cesta 8 najcenejše in najboljše : ure, verižice itd. Lastna protokolirana tovarna ur :: v Švici ::

LISTEK

M. ZEVAKO: V senci jezuita.

(Dalje.) Čemu naj se obotavljam? ... Pogubljen naj že bom, a njej se ne odrečem nikoli! ... Oh, ta neomadeževana čistost, ta bela lilija, ta mila nedolžnost, vse to je objubljeno deliriju mojega smrtnega boja! Umreti! Čutiti, kako zapada to krepko telo po malem ostudni gnolobi, videti, kako mi razjeda strašno zlo nože, roke in prsi ... čutiti, kako mi trohni srce, dokler ne prestane utripati ... Da, da, vse to postane resničnost ... Kaj pravim? To je že zdaj strašna resničnost ... Toda ker poginjam jaz, naj pogine z mano vred neomadeževana čistost, in naj se moj smrtni boj vsaj razgreje in osveži ob dotikljeju te čistosti ... Umreti! ... oh, umreti, obupanemu, razjedenemu po strašnem volku ... toda umreti v naročju Zilete! ... Tako se je oklepala kraljeva misel treh reči, držečih se tesno druga druge: Magdalene, ki je bila vzrok njegove bolezni; bolezni same; Zilete. Proti bolezni ni mogel storiti ničesar več; vedel je, da mu ni rešitve. A Magdaleni Feronovi je bil namenil mučno smrt na morišču. In zaradi Zilete je sanjari, kako

jo hoče žrtvovati svoji poslednji nečisti želji.

Franc I. je stopil iz svoje sobe in prekoračil prag velike dvorane, napolnjene z dvorjani; takrat pa je prišel La Satenjré.

»No, kaj je?« je prašal kralj, skrivaje pod brezbriznostjo obraza neizmerno zanimanje za novico.

»Preiskali smo vse, sir.«

»Oh, prokleto! Pa ni bilo ničesar?« je zarenčal kralj.

»Prebrskali smo hišo od vrha do tal, a nismo našli drugega kakor ... nevšečna najdba! ... truplo nekega moškega, ki je ležalo pod stopnjicami, grdo truplo s prerezanim vratom ...«

Kralj se je zdržnil od spomina na prizor, ki so mu ga obudile te besede.

»Dobro!« je velel. »Mongomeri!«

»Evo me, sir!« je dejal gardni kapitan in prihitel bliže.

»Poslušajte ...«

Franc I. je potegnil kapitana k oknu in mu začel dajati povelja s presekanim glasom:

»Vzemite sto umnih in zanesljivih mož in jih razdelite v toliko družb, kolikor je krčem v Fontenbloju. Sleherni teh čet odkazite eno krčmo; počakajte noči, drevi ob desetih pa dajte preiskati vse krčme v mestu in dajte aretirati brez objasnili vsakogar, kdor ni domačin in je došel v Fontenblo po mojem prihodu — da veste! — pa naj bo moški ali ženska ...«

»Razumem, sir ...«

»Posebno, če najdete kako žensko!« je dodal kralj. »Za zdaj pa ukažite petdesetim svojim najboljšim jezdecem, da naj zajašejo, in razpošljite jih po vseh cestah, posebno pa po Pariški. Ukažite jim, da naj aretirajo vsakogar, moškega ali žensko, ki ga dobe, da se oddaljuje od Fontenbloja ... Ali ste razumeli vse?«

»Da, sir. Toda če bi mi hotelo vaše Veličanstvo odločneje označiti osebo, ki jo treba aretirati, bi morda še lažje jamčil za uspeh.«

Franc I. se je obtovaljal nekaj trenutkov.

»Ali poznate gospo Feronovo?« je rekel zdajci.

»Videl sem jo parkrat, sir.«

»Za njo gre ... za njo najbolj! Gre pa tudi za dva pariška rokavnjača.«

»Za Manfreda in Lantneja, sir?«

»Za njiju. Dober služabnik ste, Mongomeri. Dajte, hitite ... zanašam se na vas ...«

»Storiti hočem več, nego je v moji moči, sir!« je vzkljnil gardni kapitan in odhitel sijočega obraza, dočim so mu sledili mnogi dvorjani z nevoščljivimi pogledi.

Kralja pa so dana povelja nekoliko razvedrila. S smešljajočim se obrazom se je obrnil proti svojim molčečim dvornikom.

In takoj so se izpremenili nemirni in čemerni obrazi v vesele, pogovori so obnovili svoj tek, in

kralj je stopal med skupinami, deleč ljubeznive besede.

Toda radost se je izpremenila v pravo navdušenje, ko je objel Franc I. s pogledom ves krog svojih plemičev in izpregovoril s povzdignjenim glasom:

»Gospodje, naš velik lovec nam javlja deseternjaka. Jutri ga zatečemo, ako je božja volja. Vsak naj se torej pripravi, zakaj žival je upihala že marsikateri fati psov, tako da bo pravcata zmaga, ako nam jutri ne uide.«

Veselo klicanje je pozdravilo to novico; kralj pa je odšel počasi proti sobanam vojvodinje Fontenbloške.

Te sobane so ležale v levem krilu gradu, bilo je vsega skupaj kakih deset prostornih in bogato opremljenih sob.

Bila je lepa predsoba, kjer je stražilo vojvodinji v čast dvanajst halepartirjev v paradi.

Bil je ogromen salon, kjer so se mudile častne dame.

Bila je obednica, opremljena z nezasišanim razkošjem, z visokimi polkami, napolnjenimi z dragoceno posodo in razsvetljeni zvečer z zlatimi kandelabri.

In bila je spalnica, kjer je stala na odru, kakršne imajo drugače samo prestoli. Široka, štrljaska postelja — pravcato čudo umetnega rezbarstva.

Toda Zileta ni stopila nikoli v krasni častni salon.

Jedla je sama v majhni sobici, čisto v ozadju stanovanja.

In v tej sobici je tudi spala. Že prvi dan, ko je dospela v grad, je zahtevala, da naj ji postavijo v to sobo navadno majhno posteljico, češ, da spi rajša na navadnem stolu, kakor da bi legla le enkrat v široko posteljo z baldahinom.

Morali so jo ubogati. Zileta je izjavila tudi, da hoče jesti sama, v tej sobi, kamor ni pustila nikogar drugega kakor eno izmed služkinj.

Zahtevala je tudi, naj ji napravijo na vrata močan zapah, in zagrozila, da skoči skozi okno, ako ji ne ugrade.

Sleherna izmed teh zahtev je povzročila celo revolucijo v malem svetu dvornih dam, ki so se kazale hudo škandalizirane.

Toda Ziletina volja je obveljala in tako je živela v svoji mali sobici, katere edino okno je gledalo v park.

Bila je še precej zavarovana proti neznanim nevarnostim, ki jih je slutila njena deviška natura. Velela si je bila prinesiti kolovrat in je predla, da se razvedri.

Njeno žalostno jetniško življenje je bilo sila monotono.

Čez dan je prišla sicer večkrat kaka častna dama vprašat gospo vojvodinjo, ali ne izvohi poslušati očitanja ali razgovarjati se s svojimi damami.

(Dalje.)

zvezke računamo povprečno 32.250 kron, je celo »delo« stalo 580.540 K. Ali se za šestisoč kron ne bi moglo izdati kaj boljšega, kakor je slova predelava nemškega (!) izvirnika kar je izrecno povdarjal »Voditelj v bogoslovnih vedah, ki ga izdajajo mariborski bogoslovni profesorji.

Ali tudi to ni res, da je molitvenik »Sveta družina« stal družbo samo 49.607 K 06 v (glej Koledar za leto 1907.!) Si je vaš člankar te številke kar sam izmislil, da mu očitate »dejstvo neodgovarjajoča domnevanja«? Naše največje kulturno društvo »Slovenska Matica« bi bila vesela, če bi imela vseh letnih dohodkov vsaj toliko, kolikor stane en sam slab molitvenik našo cerkveno bratovščino sv. Mohorja! In tako žrtvotarja druga, v resnici kulturna društva, na primer Glasbena Matica, Šolska Matica, Socialna Matica, ali recimo: Leonova družba v primeri s to razpisno bratovščino!

Povejte torej ali so ti računni v Mohorjevih koledarjih resnični ali samo »pro forma«, če imate tako dobre informacije iz prvega vira!

Kake specifične koroške razmere pa nasprotujejo želji, naj družba tudi zanaprej natančno poroča, koliko je izdala za molitvenik, zgodbe, Večernice itd. kakor je to nekaj delala? Nekdaj tudi ni izdajala vsako leto molitvenik, pa je zato izšlo več dobrih in porabnih knjig: omenjamo le imenitne Erjavčeve, Tavčarjeve, Staretove spise. Sedaj ima bratovščina letno stotisoče dohodkov, pa nas hoče zadušiti z malovrednimi molitveniki, (da njen tajnik msgr. Podgorc s škarjami več zasluži!) in z raznovrstnim šundom. Vse to samo, ker sedaj sede v odboru ljudje, ki po lastnem zatrdilu smatrajo slovnarod za otroka, ki sme dobiti v roke kvečjemu molitvenik in še kake naivne povestice o dobrem Janezu in hudobnem Mihecu, kaj drugega pa ne.

Tako pojmovanje svoje naloge pri cerkveni bratovščini sv. Mohorja naj naprednjaki smatrajo za kulturno-narodno delovanje? Smatra »Sl. Narod« svoje bralce za tako naivne, da bodo njegovim, informacijam iz »prvega vira« verjeli in še zanaprej podpirali klerikalno bratovščino, za to pa vsako leto v koledarjevi listnici čitali razne očitne in skrite napade na naprednjake. S takimi otročiji »izjavami« »Sl. Narod« ne bo spravil s sveta dejstva, da se cerkvena bratovščina sv. Mohorja ne zaveda svoje kulturne misije, da je sedaj faktično klerikalno strankarsko podjetje, ki v strankarske namene pristransko razpisava in trati stotisoče narodnega premoženja, katero bi se lahko boljše in koristnejše porabilo.

Take klerikalne bratovščine naprednjaki ne morejo podpirati.

Slovenska zemlja.

Iz Pijave Gorice.

Med mnogimi drugimi slabimi požarnimi brambami spi tudi naša požarna bramba spanje pravičnega. Občnega zbora že dve leti ni bilo in zato tudi ni nobenega zanimanja za društvo. Temu je seveda kriv načelnik, ki je naš župan. Njega to seveda ne moti, zato ima svojo kosilnico spravljeno v srambi gasilnega orodja. Mislimo, da je sramba za gasilno orodje društvena last, ki je ne sme nihče zase rabiti. Seveda pri nas se marsikaj sme, kar bi se drugod ne smelo in marsikaj se ne stori, kar bi se drugod storilo. Tako bi se bilo treba potruditi, da rešimo naše šolsko vprašanje, da ne bodo hodili naši otroci tako daleč v šolo.

Selnica ob Dravi pri Mariboru.

Prav pogosto se v zadnjem času čita o nestrpnosti nemških oziroma nemčurjskih nastavljenecv na poštinih in drugih c. kr. uradih. Ali sluči, ki se mi je pripetilo včeraj na tukajšnji c. kr. pošti je pač že infamija prve vrste. Že delj časa sem opazoval neredno dostavljanje poštinih pošiljatev. Tako se je »Dan« včasih zakasnil kar za dva dni, medtem ko pride že na dan izida ob 11. uri predložne v Selnico. V soboto 26. t. m. sem dobil kar tri četrtke »Dneva« skupaj in sicer za četrtke, petek in soboto. Ko si ogledam pošto, zapazim, da je »Dan« od četrtka jako zmečkan in umazan. Spnmem ovitek in tu vidim na notranji strani natančne odnose umazanih prstov, torej dokaz, da je list že nekdo čital, predno mi je bil dostavljen s pošte. In kdo in kje bi ga naj bil kdo čital nego na pošti sami. Nadem ovitek ter grem z vsemi tremi listi takoj na poštini urad, da se pritožim radi nerednega dostavljanja. Popolnoma mirno in prijazno ogovorim poštarico gospo Jagritsch, recte Jagrič ter jo prosim pojasnila. In naruhi me v prav sirovem tonu: »Wenn Sie hier was haben wollen sprechen Sie deutsch.« Zabolelo me je v dno srca, kot bi me kdo presnil z ostrim mečem. Osm-

nil sem za nekaj trenotkov. Tako daleč smo že torej, da si upa na slovenski zemlji voditeljica c. kr. poštnega urada zahtevati od stranke, naj govori z njo nemško! Ali ni to skrajno nečuvstvo? Zazdelo se mi je, kakor da se nahajam bogve kje gori med gornještajerskimi todelni ali pa celo sredi rajha. Zgledam pred seboj kup slovenskih časnikov ter se zopet zavem, da se še nahajam na slovenski zemlji. Ko me mine prva razburjenost, v prav energičnih besedah nadei poštarici pojasnim vso nesramnost njene zahteve z ozirom na § 19. drž. osnov. zakona ter ji zažugam z ovadbo. In tedaj se začne zvijati kakor kača, ter izgovarjati, da ni tako mislila, da ne zna dovoliti slovenski, itd. To pač znači dovoliti! V kraju z 90% slovenskega prebivalstva imamo torej poštarico, ki ni zmožna jezika tolike večine. Ta huda krivica bi zadela edinole c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu. Toda mi dobro vemo, da je bila njena mati vrla Slovenka iz Hoč pod Pohorjem, ki menda sploh nemško ni znala. Njena hči je torej zatajila materni jezik ter gre v svoji slepi zagrizenosti celo tako daleč, da niti v uradu kot c. kr. uradnica noče več govoriti slovensko s strankami. Čudno se nam zdi le to, da ji v trgovini njenega soproga prav gladko teče slovenska govornica če se gre za dober »kšeft« s slovenskimi kmeti. Apelujemo na c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu, da tukaj napravi enkrat red ter pošle semkaj nepristranskega uradnika, ki boče vsaj vestno opravljal svojo službo, česar pri sedanjih poštarici ravno nismo opazili. Omenim naj le eno afero, s čeki za vplačevanje davka, ki jo je lansko leto že »Nar. List« v eni številki razkrinkal. Dravan.

Dnevni pregled.

Blagoslovljeno morje. Predvečrajšnjem je prinesel »Slovenec« sledečo brzojavko: **Malta**, 28. aprila. Dne 26. t. m. se je na evharističnem kongresu vršilo blagoslovljenje morja. Procesija se je pomikala po cestah, po katerih so stale neštete množice, proti Barracci, najvišji točki La Vallette, odkoder je odprt pogled na celo pristanišče. Papežev delegat kardinal Ferrata je stopil na tribuno in z Najsvetejšim blagoslovil morje. — Kak pomen bi imel tak blagoslov — to je pač vprašanje. Ali je s tem svetovno morje požegnano, ali le en del. Govorili smo zadnjič s človekom, ki je bil tudi na Malti. Rekel je, da tako čudnih pobožnih ljudi še ni videl. Bigotstvo je tam doma. Stoletna duhovska vlada je ohranila ljudstvo v največji nevednosti. Maltezarji so prava zmes narodov — babjeverni in odtrgani od sveta — kakor nalašč za evharističen kongres. Pobožnost je lepa stvar — ampak če gre čez meje, kakor je blagoslovljanje morja — pa prehaja v smešnost.

Nemška morala. Pri nas čitamo samo take nemške liste, ki hvalijo vse, kar je nemškega. So pa tudi nemški listi, ki povedo Nemcem resnico v obraz. Tako je prinesla n. pr. »die Welt« nemški letak, ki kaže, kako se voli na Pruskem Poljskem. V okraju Śycoc so izdali Nemci sledeča navodila za volitve:

Noben Poljak, ki se je preselil, ne sme voliti. — Vsak Poljak, katerega ime na glasovnici se ne strinja do črke z imenom v listi, se mora zavrniti. — Vsak poljski volilec, ki nima v volilni komisiji vsaj dva znanca, se mora legitimirati z uradnimi papirji. — Vsak nemški volilec pa, ki je v listi, je legitimiran in sme voliti. — Pri dvomljivih slučajih odloči predsednik vedno v prilog nemškemu kandidatu. — Ne pravičnost — ampak zmaga nemštva je naša parola. — Tako se voli na Nemškem. Skoraj podobno se voli še na Mažarskem in na Hrvaškem. To je pač najlepše spričevalo za kulturni nemški narod.

Nemški listi radi očitajo Rusiji, kako mori svoje ljudi. Ko bi Nemci tudi doma pogledali, kako raste število usmrčenih. L. 1900. je bilo v Prusiji obsojenih 23 ljudi na smrt — obglavljenih je bilo 17, l. 1910. je bilo obsojenih 28, obglavljenih 20, l. 1904. pa je bilo obsojenih 20, obglavljenih 21, torej eden več nego je bilo obsojenih. Tako piše »Tribuna« ko bi pa natančneje pogledali, kako se po nemških in polnemških deželah uničujejo lastni deželani oz. državljani, bi dobili grozno sliko. Bodočnost bo odgrnila zastor, za katerim se zdaj skriva marsikaj.

Ljudje na prodaj. Ob času severo-amerikanske osvobodilne vojne so razni nemški knezi prodajali svoje čete Angliji, ki se je bojevala proti osvoboditvi Amerike. Tako je prodal n. pr. vojvoda Braunschweig 5723 mož, grof Nesenkessel 16.992 mož, knez Hanau 2422 mož, grof Ausbach 1644 mož, knez Waldeck

1225 mož, knez Ansaft-Jerbst 1160 mož, skupaj 29.166. Od teh je padlo 11.850, ne da bi vedeli, za kaj so se borili. Za padle in ranjene so dobili knezi posebno odškodnino, cena enega moža je bila 100.150 talarjev. Na ta način so grofi in knezi dobili lepe denarje za svoje ljudi. Zgodovinar Löker piše, kako se je neki knez (Hessen-Kassel), jezil, ker je premalo njegovih ljudi padlo in je premalo zaslužil. Pisal je angleškemu ministru sledeče: »Opozarjam vas, da se od 300 Spartancev pri Termopilah niti eden ni vrnil. Bil bi srečen, ko bi mogel to reči o svojih hrabrih Hesihi... Povejte g. majorju Windorfu, da sem zelo nezadovoljen z njim ker je rešil 300 mož, ki so pobegnili pred Trentonom. V celi vojski ni padlo niti 10 njegovih ljudi...« Tako so skrbeli knezi, grofi, vojvode itd. za svoje ljudi. Prodajali so jih in ljudje naj umirajo za prazen nič, da oni kot vladarji dobe denar. — Rekl bodete: to je bilo v starih časih... Godi se to še sedaj, le v drugi obliki. Taki spomini le pokažejo, kako je zložen svet in kako mora navaden človek trpeti in umreti, da se množi premoženje njih, ki vladajo.

Dolenjci in padec Skadra. Neki potnik, naš znanec in prijatelj, nam je o tem pripovedoval sledeče: »Tisti dan, torej v sredo, 23. aprila t. l., ko je prispela v naše kraje vest, da je padel Skader, sem se peljal zvečer po dolenjski železnici v Ljubljano. V neki vasi so streljali na proslavo zmage z možnarji in po bližnjih gričih so goreli kresovi! To je dokaz, da so Dolenjci zavedni Jugoslovani in da so govorice, da je Slovenec brez navdušenja in s hladnim obrazom sprejel veselo vest o padcu Skadra neutemeljene in neresnične.

Iz Rateč na Gorenjskem. Gasilci obuove v četrtek na Vnebohod 1. maja ob 4. uri popoldne svojo gledališko predstavo v svojem Domu. Vzpored: 1. Mladini, noje moški zbor. 2. Gasilcem — deklamacija. 3. Pogled v nedolžno oko, poje moški zbor. 4. »Trije tiki«, burka v dveh dejanjih. Prireditev se vrši v prid društvene blagajne. Na praznik toraj le v Rateče — zabave bo dovolj v podnožju našega Mangarta. Razpisani učiteljski službi. Postojnski okraj; Vreme, II. nadučit. (Ekskurendna šola v Gornjih Ležehah, renum. 500 K). Rok do 22. maja. — Logaški okraj; Cirknica, IV. učit. (Prednost za risanje na obrt-nad. šoli izprašani.) Rok do 16. maja.

Gozdni požar. Dne 20. t. m. opoludne je nastal na gozdni parceli posestnika Ivana Dolinarja v Lednici požar, ki je uničil precej velik del gozda. Kako je ogenj nastal, se doslej še ni dognalo! Škoda znaša okrog pet sto kron.

Umor. Posesnik Andrej Medic iz Gorice, 76 leten mož je živel s svojim sosedom Karolom Romom že dolgo časa v sovraštvu. Večkrat je prišlo med njima do ostrih preprirov. Rom ima neko njivo na katero pa mora iti čez tuja polja, ako ima delo na nji. Dne 26. t. m. je Rom peljal voz na svojo njivo. Vozil pa je po njivi svojega sosedu Medica. Ta se je razjezil in je poslal po župana iz Koprivnika, da bi konstatiral fakt in izjavil potem posledice. Komaj je prišla komisija na lice mesta, se je vrnil Rom na Medica in ga je udaril z neko trdo stvarjo po glavi s tako silo, da je Medic še isti dan umrl. Ubijalec je po izvršenem činu zbežal in ga doslej še niso mogli dobiti.

Ogenj. Dne 25. t. m. dopoludne je izbruhnil v hlevu kajzarja Franca Krevsa v Biški vasi pri Mirni peči ogenj, ki je upepelil hlev in še dve drugi hiši. Škoda znaša 1300 K, zavarovalnina pa samo 800 K. Zažgal je štiriletni sin kajzarja Krevsa.

Dinamitna patrona kot igrača. Pretekli teden je dal neki pekovski pomočnik iz Studenca desetletnemu kajzarjevemu sinu Ivanu Jakču dinamitno patrono, da bi se z njo igral. Otrok, ki ni imel niti pojma, kaj je dinamitna patrona, je to prigljal. Patrona je eksplodirala in ubogemu otroku odtrgala dva prsta leve reke.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Oči iz stekla. Med razne zanimivosti, ki igrajo v našem življenju včasih kolosalne vloge, moramo pač šteti tudi iznajdbo umetnih očes, seveda takih, ki so narejeni tako umetno, da jih ni možno ločiti od drugih. Iznajditelj umetnega očesa je Francoz Francois Hazard. Kakor pa imajo skoro vsi pozavi umetnega »stvarjanja« tudi svojo humoristično stran, tako je tudi z umetnimi očesom in navesti hočemo tu par slučajev: Slavni ruski general, baron Nikolaj, zmagalet kavkaških prorokov in sultana Samyla, je izgubil v eni bitki levo oko. To je nadomestil s steklenim, a se radi te napake umaknil v nek kartuzijanski samostan na Francoskem. Nekoč sta ga obiskala pisatelja Louis Teste in Francois Maynard, ter z njim mnogo govorila

o slavni njegovih bojih. Ko sta se ločila od Nikolaja, de kar naenkrat Magnard Testeju: »Ali ste videli, kako je žarelo Nikolajevu oko ponosa in veselja, ko smo govorili o njegovih vojaških činih?« Teste je pogledal Magnarda in dejal, smeječ se na vse grlo: »O, dal Videl sem, ampak to oko je stekleno.« — Nek francoski bogataš je strastno ljubil lov. Nekoč ga je na takem lovu dohitela noč in sklenil je, da prenočuje v neki gozdni krčmi. Imel pa je stekleno oko, ki se prav nič ni razlikovalo od pravega, zdravega. To umetno oko je izročil, predno je šel spat, služkinji, prošeč jo, naj skrbno pazi, da se ne poškoduje. Služkinja je je vzela in molče čakala. Ko so pretekli minute in se vendar ni umaknila, jo vpraša bogataš nestržno: »Zakaj pa ne greste? Kaj pa še čakate?« In služkinja mu je v svoji naivnosti odgovorila čisto mirno: »Mislija sem, da mi boste dali še drugo oko!«

V Londonu nabirajo vojake — mlada dekleta. Zdi se, da so general angleške deželne armade res že na koncu s svojo bistroumnostjo. Sedaj segajo že po ubupnih sredstvih, da bi pridobili mladeniče za vojaško službo, ki tu ni zakonita, ampak samo najeta. V londonskem predmestju Twickenham so se začeli te dni prvi poskusi z mladimi lepimi dekletji, ki naj bi nabirale vojake. Okoli 50 najetih deklet bo iskalo po stanovanjih mlade ljudi in jih s sladkimi besedami pregovarjalo, naj se podpišejo na razglas, ki bi jih s tem primoral vstopiti v armado. Dekleta, ki na ta način dobijo največje število podpisov, dobijo za svoj trud poleg plače še posebno državno odlikovanje. Veliko smeha vzbujajo v Londonu tudi dejstva, da je dekletom pri tem nabiranju dovoljeno rabiti tudi poljube, samo da bi pregovorile mladeniča. Ampak več kot en poljub ne sme baje dati dekletu za en poljub, zakaj to bi bila že umazana konkurenca. Poljubi kot orožje niso v angleškem javnem življenju prav nobena posebnost. Posebno dame iz visokih, aristokratskih krogov ne varčujejo z njimi pri agitaciji za konservativne kandidate. V poslednjih letih pa je prišlo to sredstvo iz mode. Mnogo volilcev je sicer dalo za poljub svojo obljubo, toda do onega časa, ko bi morali zapisati ime kandidata, za katerega so dobili od dame poljub, so prišli v njih glave na površje zopet stari politični nazori. Tako so bile torej dame ogoljufane za poljube. Sedaj pa se bodo zopet rabili poljubi in to pri nabiranju vojakov. To pa bo sedaj nekaj čisto drugega. Podpis, katerega bo dobilo, oziroma izvabilo lepo deklet od mladega moža, se ne bo dalo zbrisati in mladenič se ne bo mogel več izogniti vojaški službi. Tega poljubčevega nabiranja vojakov se udeležijo v Twickenhamu meščanske hčerke, ki so gotovo dobro, patrijsko vzgojene.

Ljubljana.

Konfiskacija je vendar najboljša reklama. Za tako delo, kakor je »Balkanska vojna«, ni bilo treba mnogo reklame, kajti za 20 vin. je težko dati kaj boljšega. To so takoj spoznali vsi in zato je bila »Balkanska vojna« tako hitro razprodana. Odkar pa so jo konfiscirali, dobivamo čim dalje več naročil — žal, da jih je še samo nekaj izvodov na razpolago in ne bo mogoče vsem ustrediti. V par dneh je ne bo več.

Kakšne urade imamo pri nas. Uredništvo »Dneva« je zavrnilo že par nemških uradnih dopisov, enega s tukajšnjega sodišča, enega s poštnega ravnateljstva v Mariboru. Toda doslej še nismo dobili niti odgovora niti slovenskega dopisa. Menda si mislijo: če nečete nemško, pa nič. To so res vzorni c. kr. uradi.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom: Deželni zakon z dne 24. aprila 1913, kos VIII. ureja odpiranje in zapiranje trgovin sledeče: § 1. Pri vseh v mestnem ozemlju Ljubljane, dalje v krajih Spodnja Šiška, Zgornja Šiška, Udmat, Selo, Moste in Glince (Ljubljanska okolica) obratovanih obrtnih, pri katerih se blago prodaja v opravilnih prostorih (prodajalnicah), odprtih za promet odjemalcev, morajo biti ti prostori s pisarnami in skladišči vred, ki spadajo k njim — z izjemami, navedenimi v §§ 2., 3. in 4. — zaprti v času od pol 8. ure zvečer do pol 7. ure zjutraj. § 2. Na delavnik pred nedeljo ali praznikom, potem dne 5. decembra in 23. decembra, ali kadar na ta dva dneva pade nedelja, tisti dan poprej smejo biti prodajalnice — ne kratač dalje segajočega določila § 4. tega razglasa — odprte do 8. ure zvečer. § 3. Pri prodaji blaga pekarske in mesarske obrti, kakor tudi pri prodaji mleka je odprtje prodajalnice podvrženo samo zakonitemu določilu. Take prodajalnice se ne smejo odpreti pred 5. uro zjutraj. § 4. Pri trgovini z živili, to je s

stvarmi za živež in užitek, smejo prostori, ki so omenjeni v § 1., biti odprti do pol 9. ure zvečer, tiste dni, ki so omenjeni v § 2., pa do 9. ure zvečer. § 5. V mešanji obratih, v katerih se poleg drugega blaga prodajajo tudi živila v skupnem obratnem prostoru, veljajo ugodnosti, navedene v §§ 3. in 4., samo za prodajanje živil. § 6. Naročnikom (kupcem) ki so tisti čas, ki je določen za zaprtje prodajalnice, v prodajalnici za navzočni, se sme še postreči. § 7. V vseh slučajih, v katerih je s tem ukazom nekaterim trgovskim obratom priznan daljši nego 13urni prodajal. čas, se mora vsakemu pomožnemu delavcu po § 96. d. obrtnega reda dovoliti 11 ur nepretrganega počitka. § 8. Med časom, ko morajo biti omenjeni prostori zaprti, je po § 96. i. obrtnega reda prepovedno hoditi z blagom okoli in po cestah ter ga ponujati naprodaj. § 9. Zgoraj navedena določila se uporabljajo tudi na blagovni promet konsumnih družtev in drugih pridobitnih in gospodarskih združenj. § 10. Prestopki teh predpisov se kaznujejo po kazenskih določilih obrtnega reda, oziroma po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857., drž. zak. št. 198. § 11. Ta razglas se ne dotika na Kranjskem veljavni predpisov o nedeljskem počitku. — Ta razglas stopi v moč tisti dan, ko se razglasi v deželnem zakoniku.

Oni, ki reflektirajo na lože v slov. gledališču pri sobotni prireditvi »Domovine«, naj si zagotovo lože pri g. Sešarkovi vsaj do jutri opoldne.

Na razna vprašanja odgovarjamo, da bo buffet v gledališču cel čas predstave odprt. Po predstavi se namerava skupen sestanek.

Na splošno zahtevanje objavljamo imena dam in gospodov, ki bodo sodelovali na sobotni prireditvi »Domovine«. V opereti »Prva ljubezen« nastopijo gospodje: Franke, Acceto in Štamcar ter gospodičnej: Pipa Tavčarjeva in M. Maličeva kot solisti. V zboru pojejo: Anica Bergantova, Minka Jeršinovičeva, Ivanka Jurca, Slava Jurca, Mira Kocijančičeva, Milica Sadarjeva, Anica Šušteršičeva. Živo sliko bo predstavljalo 30 otrok. Pesem bo deklamiral Anica Zevnikova. V burki »Ukročen lev« nastopijo: gospodična Ivanka Hranova in gospodje: Acceto, Franke, dr. Gosak, dr. Korun in dr. Lah. Pri opereti in med odmori bo igral domači orkester »Sokola I.«; pomnožen z nekaterimi silami iz »Glasbene Matice« pod vodstvom g. Poživalnika. Zbor in soliste sta vodila g. E. Trost in Niko Štrifot. Ob igri sta dobro naštudirani. Program bosta izpolnilili dve točki kinematografa.

K notici glede dopoldanskega pouka smo prejeli iz vrst učiteljstva še naslednje pojasnilo: Mestna zdravnikarica sta že opetovano podala na mestni šolski svet svoje mnenje, da naj se s 1. majem ali pa vsaj s 15. majem začne z dopoldanskimi poukom in sta svoje zahteve tudi utemeljevala z zgledi drugih mest, oz. z raznimi slučajji boleznih, ki se pojavljajo pri otrocih. Nadzornik Majer pa je bil mnenja, da bi dopoldanski počitek moralno slabo vplival na otroke. Radi bi vedeli zakaj? Zakaj pa ne vpliva »moralno« slabo n. pr. četrtke ali pa nedelja. Zakaj ne uplivajo moralno slabo junijski dnevi; izgovor je torej jalov. V korist šole in mladine bo, da se opravičnim željam ugoditi.

Razglas. Mestni magistrat ljubljanski odpošlje tudi letos deset otrok na stroške mestne občine v pomorski hospic v Gradež. Sprejemajo se v ta hospic le slabokrvni, škrofulozni otroci v starosti 6-12 let. Prošnje, opremljene z dokazili o starosti, ubožnosti in pristojnosti ter z zdravniškim spričevalom je vlagati turadno do 20. majnika t. l. Mestni magistrat ljubljanski, dne 20. aprila 1913.

Pozor pred židovskimi prikupovalci. Piše se nam včeraj sta prinesla dva moža raka na prodaj v Ljubljano. Hitro sta prišla v roke dveh čifutov, ki sta le za silo slovensko lomila in sta seveda znala kmalu napraviti kupčijo. Radoveden sem, za koliko sta opeharila uboge kmetiče. Za naše ljudi bi moralo veljati geslo, da z židovskimi agenti ne kupčujemo, ampak da se držimo poštenih domačih tvrčk — ker sicer se nam zaredi čifuti kakor ščurki, ki jih je težko odpraviti iz hiše.

Včeraj ob eni popoldne se je pripeljal po Mar. Terzijev cesti velik avtomobil in je zavil v dvorišče gostilne pri »Figovcu«. To je novi avtomobil akcijske družbe za zvezo Celje-Ljubljana. Avtomobil je velik in prostoren za 20 ljudi. Avtomobil je zbudil obč. pozornost. Na oglu Figovčeve gostilne je napis »Avtomobilska postaja Celje-Ljubljana«. Jutri se zveza med Ljubljano in Celjem slavnostno otvori. S to zvezo bodo odprti svetu važni deli naše domovine, ki so znani po svoji zgodovini

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojdi v restavracijo 'Tivoli'; tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je tudi vedno sveže pivo in razna pristna vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hotelske sobe

je vedno brezplačno na razpolago za veselice, shode, predavanja itd. po jako nizki ceni vedno na razpolago.

Vsako jutro že ob 6. uri sveže kuhana kava.

in po svoji krasoti. Doslej je bila ta stran od sveta oddaljena, poslej pa bo avtomobilska zveza zopet zvezala one kraje, ki so bili že v starih časih v zvezi. Saj je že za časa Rimljanov šla cesta preko Trojan na Starijsko — na Celje in Ptuj. Vožnja iz Ljubljane v Celje bo stala 5 kron, torej toliko, kakor z vlakom. Ta zveza bo za nas tudi nar. gospodarskega pomena — in le veseliti nas mora, da je celo podjetje v slovenskih rokah. Kraji od tej zvezi bodo poslej Ljubljani mnogo bliže. O otvoritvi bomo poročali.

— **Odborova seja »Matic Slovence«** dne 17. aprila. Častni član »Matic Slovence« Sander Ojalški je Matici poklonil prve zvezke svojih zbranih spisov, ki so začeli izhajati pri Dionički tiskarni v Zagrebu (27 zvezkov). Prof. Bazala je poslal na vpogled seznam Aškerčevih pesmi, ki jih izda »Matica Hrvatska«. — Ocenili se Štrekljevo jezikovno gradivo »iz živega zaklada narodnega«; uvažuje se ponudba narodopisnega gradiva o ogrskih Slovcih. — Na posebno ponudbo se sprejme predlog. pisatelju Trdinu v Mengšu vzdati spominsko ploščo.

— Matica prispeva k stroškom za nagrobni spomenik pesniku Medvedu. — Kompletne zemljevid (korekture) se je poslal dijaštvu v Prago, na Dunaj in v Gradec v pregled. — Iz gospodarskega odseka: Pri poedinih knjigah je potreben urednik, ki spise pridobiva, za nekatere knjige pa je treba le korektorja. Urednik-korektor puščaj pisateljem čim večjo svobodo. — Iz knjižnega odseka: Vošnjakova korespondenca ne izide letno. Ne izda se knjiga, ki bi prikazala Slovanstvo srednjeveške Albanije in širitve Arbanasov preko Kosovega polja in v Sandžak za turškega gospodarstva itd. G. dr. Vidic je poslal del svojega arhivalnega spisa: »Zaupna korespondenca iz Napoleonove Ilirije«. — Določil se okroglo obseg knjigam za 1913 (okoli 70 tiskanih pol). Odborniki naj vlagajo svoje rokopise anonimno.

— Pisatelja, ki misli pisati Zgodovino slov. setnogr., je opozoriti na Solsko Matico. Iz narodopisnega odseka: Narodopisne zbirke bi v naših muzejih morale imeti pravo terminologijo; nobena stran narodnega življenja še ni v celoti opisana. Največ narodopisnih člankov bo za enciklopedijo najbrž morala pisati redakcija sama. — V odsek za slovenski jezik se izvolijo: dr. A. Breznik (kot stvarni tajnik odseka), Iv. Grafenauer, dr. Ilešič (kot načelnik), dr. Lokar, R. Perušek, M. Pleteršnik, dr. Štebinger in prof. M. Murko. Po izvajanjih prof. Murka si odsek sestavi sledeči program: 1. Znanstvena razprava o zgodovini našega jezika od najstarejših dob do naših dni. Posebno važno je sistematično izučevanje protestantskih pisateljev v slovniškem in slovničnem oziru. 2. Slavist-germanist naj študira slovenske ostanke v srednješkolskih listinah, nekrologijah itd. 3. Izbor spisov očeta Škrabca. 4. Dialektologija. Tu je pri nas treba še mnogo storiti. Dobro bi bilo, da najprej nekdo napiše pregled slovenskih narečij in oceno dosedanjih dialektoloških spisov.

— **Srbski profesorji in dijaki v Ljubljani.** Včeraj zvečer se je pripeljalo v Ljubljano na južni kolodvor 30 srbskih dijakov s profesorji. Prišli so iz Karlovcev. Na kolodvoru sta jih sprejela profesorja dr. Ilešič in dr. Mole, ki sta profesorjem in dijakom razkazala mesto, nakar je bil v hotelu Tivoli prijateljski sestanek, ki je bil zelo animiran. Danes odidejo profesorji z dijaki na Gorenjsko, kjer obiščejo Bled in Bohinj, nakar se vrnejo v Ljubljano.

— **Državno policijo** opozarjamo, da prodajajo nekateri premogarski hlapi premog v neplombiranih vrečah, kar je v Ljubljani v interesu kupuločnega občinstva prepovedano. Plombe se smejo odstraniti šele v kupčevi drvarnici ali kuhinji, ne pa že na ulici, kakor imajo nekateri hlapi navado v poslednjem času.

— **Iz kleparških krogov** smo prejeli: Kakor so napravili črevljarski zadržarji s trgovci črevljev, da namreč ne smejo jemati mer in popravil, tako bi se moralo storiti tudi v interesu kleparjev — s kraja v kraj potujočimi slovaškimi piskrovezci, ki domače obrtnike resno ogrožujejo!

— **Nogometna tekma** se vrši jutri ob 3. pop. med »Ilirijo« in »Concordijo« na travniku pod Tivoli. Se-

deži po 60 vin., stojišča po 30 vin. S tem se otvorijo za leto naše nogometne tekme, ki so se nekoliko zakasnilo. Prijatelji športa so že pogrešali športnih prireditev — zato bodo gotovo tekmo z veseljem pozdravili. Prvič nastopita v tekmi dve najboljši ljubljanski društvi in upati je, da bodo naša društva tudi z zunanji društvi uspešno tekmovala.

— **Ljubljanskim mamicam** priporočamo, naj pazijo na svoje otroke, ki delajo po parkih in nasadih škodo. Da, brezbriznost nekaterih dam je toliko, da vpricho njih skacejo otroci po nasajeni travi, trgajo pravkar zasajene cvetke in lomijo cvetoče veje. Magistrat naj poskrbi za večje varstvo nasadov in za par ostrih kazni zanikernih staršev!

— **Kino-Metropol.** Sinočna predstava je bila jako dobro obiskana in so vse slike splošno ugajale. Posebno pozornost so vzbudili naravni posnetki: Borba s kravami (prizori v areni) in Nevarna lestva (akrobati v varietetu). O veseloigr. zadostuje omeniti, da igra glavno vlogo neprekosljivi Max Linder.

— **Kino-Metropol** v deželnem gledališču. Samo noč je še nastopni vzpored: 1. Premogokopi v Lensu. (Ziviljenje pod zemljo.) (Naravni posnetek.) 2. Gospod Vesel kot detektiv. (Humoreska.) 3. Boj s kravami. (V areni.) (Naravni posnetek.) 4. Zet mora biti cowboy. (Komično.) 5. Skrivno poročena. (Drama.) (Švedski film.) 6. Nevarna lestva. (Akrobati v varietetu.) 7. Ljubosumnost. (Veseloigra. Max Linder v glavni vlogi.) — Predstave ob pol 7. in pol 9. uri zvečer. — Jutri v četrtek popolnoma nov vspreod.

— **Kino-Metropol** v deželnem gledališču. Program za 1. in 2. majnik: »Bregovi Semoy« (v belgijskih Ardenah.) »Romejevi brki«. (Humoristično.) »Lov na divje kunce«. (Narav. kolorirano.) »Prosta vstopnica«. (Komično.) »Na razvalinah sreče«. (Drama.) »Karneval v Nizzi« l. 1913. (Naravni posnetek samo zvečer.) »Lahkoživi Moric«. (Komično. Igra priljubljeni Prince, samo zvečer.) Četrtek popoldanske predstave ob pol 4., pol 5., pol 6., pol 7., večerna predstava ob pol 9. uri. V petek večerne predstave ob pol 7. in pol 9. uri. V soboto 3. majnika nov spored.

— **Prosta mesta v Gradežu.** Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih razpisuje šest prostih mest v morskem hospiciu v Gradežu. Sprejemajo se slabokrvni in slabo rejeni, za jetiko dovzetni otroci v starosti od 6 do 12 let in sicer iz Kranjske izven Ljubljane. Z zdravniškimi in ubožnim izpričevalom opremljene prošnje vložiti je do 15. maja t. l. na predsedstvo Deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih na Kranjskem.

— **Jurjevanje na ljubljanskem gradu se nadaljuje na dan Vnebohoda 1. majnika t. l.** Jupiter Pluvij se bridko keša, da je s svojim neurjem kolikor toliko skazil zadnje »Jurjevanje« in s svojo hudomušnostjo občutno oškodoval »Družbo Ciril-Metodovo«. Da popravi svoj greh, nam je telefonično sporočil iz visokega Olimpa, da se prihodnji četrtek, na dan Vnebohoda, 1. majnika t. l. vede dostojnejše, nasvetoval nam je hkrati, da naj »še enkrat pričnemo od kraja«. Odzivajoč se temu nasvetu, javlamo slav. občinstvu, da se nadaljuje »Jurjevanje« na ljubljanskem gradu na praznik Vnebohoda, t. j. dne 1. maja t. l. v vsem obsegu.

— **Prilodni semenj za kože in kožuhovno se bo vršil v ponedeljek dne 5. maja t. l.** in sicer kakor navadno v skališčnih prostorih »Balkan«, Dunajska cesta št. 33.

— **Preselitev odvetniške pisarne.** Odvetnik g. dr. Ant. Svigelj je preselil svojo odvetniško pisarno v sosednjo hišo Dalmatinova ulica 11.

— **Umrli so v Ljubljani:** Katarina Doroteja Lutmann, soproga višjega kontrolorja cestne železnice, 53 let. — Alojzij Žagar, delavčev sin, 3 leta. — Katarina Guzaj, žena tovarniškega steklobrusarja, 48 let. — Martin Suštarič, kajzar, 56 let. — Franc Rožič, delavčev sin, 11 let.

— **Vse ljubljanske stanovske organizacije** se zanimajo za javen shod, ki bo dne 1. majnika v areni Narodnega doma. In tako je tudi prav, vsaj je za naše splošno narodno življenje nujno potrebno, da se tudi drugi stanovji približajo delavstvu, posebno še uradniki in trgovski sodrujnik. Delavci trpinj smo vsi in kot taki hočemo in moramo delati skupno. Kot začetek temu je

namenjen 1. majnik, dan prerojenja, dan upa v boljo bodočnost, zato Ljubljancem, ki vam je za resno skupno delo, vsi na shod.

— **Na veselici dne 1. majnika** ne bode primanjkovalo zabave, to je že sedaj znano v Ljubljani. Da bode pa tudi potrežba točna, zato je obljubila gospa Dražilova, ker bode točila dobro vino in pivo, preskrbela pa tudi z okusno kuhinjo in razume se, da po normalnih cenah. Odiranja ne bode, zabave dovolj, vstopnina pa le 30 vinarjev, zato smo prepričani, da bo vsakdo zadovoljen.

— **Našlo se je.** Jožefa Zdeša je našla včeraj na poti od Frančiškanske cerkve do Sodne ulice, žensko ročno torbico s ključi. Izgubiteljica jo dobi nazaj v Sodni ulici števil. 2. (klet, desno).

— **Kinematograf »Ideal«.** Še danes in jutri drama »Smrt v Sevilji« z Asto Nielsen, ki je dosegla popolni uspeh. Krasni prizori bikoborbe in umetniška igra Aste Nielsen obiskovalcem jako ugaja. Tudi ostali spored je prvovrsten. V petek specialni večer z izbranim sporedom.

Trst.

Da, »Vaš« slovenski Trst! »Edinost« z dne 28. apr. t. l. je prinesla »podeljsko« notico: »Prav topla pripravimo«, ki je morala užaliti vse slovenske kroge v Trstu, ki niso direktno rojeni v Trstu. Najsi nosijo ali ne nosijo odgovornost za take in slične brezaktne vodilni krogi, — to je njih stvar. Resnica je, da si pred volilno borbo ti vodilni krogi ne osvajajo posebnih simpatij izven tržaškega Slovanstva s svojim brezmejnim samozavestnim separatizmom. Njih policijski sistem poseganja celo v popolnoma privatne zadeve posameznih »nedomačinov« meji že na teror, ki bi se ga dalo že primerjati s koruptnim postopanjem. Gotovo je, da se je z omenjeno notico hotelo žaliti v prvi vrsti uradništvo; sodeč po najslabšem slučaju, ki je mogoče, a ne pol toliko črn in resničen, kakor ga opisuje »Edinost«. Pavšaliziranje je pa že znana »manira« tržaških rodojbov! Če bi hoteli poslužiti se enakega načela, bi privlekli na dan slučaj tržaškega »domačina«, ki se zabava in »posedava« po »Maslim« in »Gambrius« — ob zvokih poskočne in pohotne godbe, mesto da bi posedeval po raz. odborih ter vodil pravo besedo nad »nedomačini«. Ostudna gonja, gospoda! Vendar bi tudi mi dvomili, če bi vi hoteli služiti povsod le za hlapce in pisarje. Saj je znana stvar, kje se mora lenjati delo »nedomačina« in kje se pričinja »delo« domačina. Gospoda, ste tudi proti koloniziranju Slovancev v Trst! Dobro, tedaj pa izpostavite na vseh potih, ki peljejo na meji v tržaško ozemlje, tablice z napisom: »Vsem Slovcem, ki niso rodom Tržačani, je na tržaškem ozemlju prepovedano služiti kruh!« Slovinci v Trstu se bodo pa množili in si osvajali Trst z vašo domišljavostjo. Smo mnenja, da dela uradništva v uradu samem ni podcenjevati, kakor ni nadenjevati tistega dela in pehanja raznih »domačinov« za častmi. Čudno le, da se vidi nedelavnost najraje pri posameznih stanovih, da se jih hoče videti vsako prsto urico v »garamju« kakor fijakerskega konja, med tem ko se zabavo in govoričenje posameznih privilegiranih stanov po kavarnah smatra za najpožrtvovalnejše vodilno politično delo. Tako je, gospoda, Trst pa naj ostane samo Vaš, če ste že vzeli vse tržaško Slovanstvo v zakup in če vsa vaša pravičnost in pravicoljubnost bazira na zgodovinskem pravu! Pa ne iščite pisca zopet in ne sumničite okrog, temveč upoštevajte raje dejstva, s kojimi niste hoteli nikdar računati: koloniziranje je življensko vprašanje Slovancev v Trstu! — Eden iz »pripravljenih toplih gnezd.«

— **Veliki izlet tržaške slovenske mladine** se je vršil v nedeljo v Zavelje, Boljunc in čez Boršt nazaj v Trst. Slovenska mladina iz vseh šol se je odzvala pozivu »Sokola« v naravnost ogromnem številu, da je bilo vseh otrok nad 300. Tudi starši so se odzvali v nepričakovano velikem številu, nad 50. Gotovo je, da vsa ta mladina pripada bodočemu sokolskemu naraščanju. Otroci so v sokolskem koraku korakali vso pot. V Šklednju pa je bil naš naraščaj pozdravljen in sprejet od tamošnjih

mladinske godbe, ki je našo bodočo sokolsko armado spremila z veselimi koračnicami do Zavelj. Mladina je bila navdušena vso pot in se je v njenih srcih vzbujala narodna zavestnost. Zato, še takih izletov! Mladini pa: Na zdar!

— **Narodno delavstvo v Trstu bo manifestiralo na dan 1. maja po sledečem vzporedu:** Ob 9. in pol predpoldne velik manifestacijski shod, ki ga priredita »Narodna delavska organizacija« in »Zveza jugoslovanski železničarjev« v gledališki dvorani »Narodnega doma« v Trstu. — Po shodu obhod po mestu z godbo N. D. O. in zastavama: centrale N. D. O. in zidarske skupine N. D. O. — Popoldne ob 2. zbirališče pred »Narodnim domom« v Trstu, odkoder odkorakamo ob pol 3. z godbo in zastavama k Sv. Jakobu, kjer se bo vršila na vrtu konsumnega društva »Jadrana« velika majniška veselica z godbo, petjem, plesom, srečolovom, šaljivo pošto itd. — **Podružnica N. D. O. v Šklednju:** Ob 8. zjutraj manifestacijski shod v Gospodarskem društvu v Šklednju. Po shodu se pridruži šklednjsko delavstvo tržaškim manifestantom. — **Podružnica N. D. O. v Sv. Križu:** Predpoldne obhod po vasi z godbo in društveno zastavo. Ob 3. popoldne manifestacijski shod na dvorišču hiše tovariša Košute. — Demonstracija slovenskega narodnega delavstva v Trstu proti neštetim krivicam obeta biti na dan 1. maja zelo silajna. Slovenski delavci, udeležite se vseh prireditev N. D. O. in Z. J. Z. v velikem številu! Pokažite, da ste že siti hlapčevstva!

Društva.

— **Pevsko društvo »Slavec«** priredi letos dve veliki vrtni veselici in sicer prvo dne 8. junija in drugo dne 3. avgusta t. l. na kar sl. občinstvo že sedaj opozarjamo.

— **Gasilno društvo na Škofljici** priredi veliko veselico dne 1. junija t. l. **Slov. akad. društvo »Slovenija«** na Dunaju priredi svoj 1. redni občni zbor na letni tečaj danes, 30. aprila v restavraciji Karl Drož, VIII. Alsterstrasse 59 z običajnim vzporedom.

Shodi tržaške N. D. O.

— **Narodna delavska organizacija v Trstu** je priredila preteklo nedeljo tri sijajno uspele shode. Prvi, ki je bil najimpozantnejši, se je vršil v Trstu, drugi pri Sv. Ani, tretji pa na Kolonkovcu.

Shod v Trstu.

Ogromna udeležba velikega javnega shoda, ki ga je sklical osrednji izvrševalni odbor N. D. O., je živ dokaz, da se slovensko delavstvo v Trstu dan za dnem bolj zaveda velikega pomena »Narodne delavske organizacije«. Shod se je vršil predpoldne v veliki dvorani N. D. O., ki je bila nabito polna. Predsednik izvrševalnega osrednjega odbora N. D. O., tov. dr. Sovič in odbornik tovariš dr. Kisovec sta poročala o izidu velepomembnega kongresa N. D. O., strokovna tajnika N. D. O., tov. Brandner in Mrak pa o obupnih razmerah slovenskega delavstva v Trstu in o pomenu strokovne organizacije. Temeljita izvajanja vseh govornikov so bila spremljana neprestano z burnim odobravanjem. Govorila sta tudi tov. Pregarc, predsednik zidarske skupine N. D. O. in odbornik skupine N. D. O. »Prosta luka«, tov. Štok. Shod je uspel zelo sijajno. Slov. delavstvo je pokazalo na njem navdušenost in resno voljo za organizacijo.

Shod pri Sv. Ani.

Ob 4. uri popoldne se je vršil javen shod skupine N. D. O. »Čistilnica petroleja«, in sicer v prostorih kons. društva pri Sv. Ani. Shodu je predsedoval tov. Šter, poročala pa sta strokovna tajnika Brandner in Mrak o intervenciji pri ravnateljstvu čistilnice petroleja glede skrajšanja delovnega časa. Ravnatelj mora predložiti spomenico upravnemu svetu in je obljubil, da bo zahteve delavstva po skrajšanju delovnega časa podpiral. — Tov. Škrli je govoril o velikem pomenu »Narodne delavske organizacije«. — Neorganizirani delavci omenjene tovarne so sklenili, da se z ozirom na to važno gibanje takoj vpišejo v »Nar. del. organizacijo.«

Shod na Kolonkovcu.

Shod na Kolonkovcu je sklicala zidarska skupina N. D. O.; vršil se je pri precejšnji udeležbi ob 6. popoldne v tamkajšnjem kons. društvu. Shod je otvoril predsednik zidarske skupine N. D. O., tov. Pregarc, in je raztolmačil pomen shoda. Nato so poročali o razmerah zidarjev in o pomenu »Nar. del. organizacije«: strokovni tajnik Brandner dr. in dež. poslanec dr. Rybač, strokovni tajnik Mrak, deželni poslanec Miklavc in tov. Škrli. Socijalni demokrati se to pot shoda niso upali udeležiti, pač pa so poslali nanj nekoga pijanega človeka, ki je motil govornike toliko časa, dokler ga zborovalci niso prijeli za roke in noge in ga transportirali v kuhinjo, da se naspi. Pa tudi v kuhinji ni imel miru, marveč je po štirih nogah zopet prikobacal v dvorano. Končno se je umiril, odprl je usta na široko in je poslušal. Lepo izpričevalo za socialno demokratične voditelje, ki ne upajo zagovarjati javno svoje delovanje, marveč napajajo delavce z alkoholom in jih pošiljajo na shode, da tam kažejo vso socialno demokratično kulturo.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Pred katastrofo.

Včeraj dopoldne se je na Dunaju delala od strani »merodajnih krogov« sledeča vojna »štimgung«:

Dunaj, 29. aprila. Kakor znano, je avstrijski zunanji minister grof Berchtold zahteval, da se o njegovih predlogih sklepa na londonski konferenci v ponedeljek. Konferenca se je vršila — sklepi so pa ostali prikriti. Kar se o konferenci ve, je to, da je preložena na četrtek; kar se pa trdi, je pa to:

1. da se je na konferenci pokazala enotnost velesil, da vstrajajo pri svojem prejšnjem sklepu, da pripade Skader Albaniji;

2. in da so velesile kolikor toliko edine v tem, da je treba odgovora Črnogore počakati, potem se le o nadaljnjih korakih sklepati.

Avstrija je zahtevala sklep o prisilnih sredstvih proti Črnigori — toda njeni predlogi so bili od Rusije Francije in Anglije odklonjeni, zato ni prišlo do zaključka, vsled česar je bila seja preložena. Tudi Italija in Nemčija menda nočeta o kakšnem vojaškem koraku ničesar slišati.

Avstrija pripravljena za samostojno akcijo proti jugoslovanskim državam.

Dunaj, 29. aprila. Ker je pa Avstrija za slučaj, da bodo njeni predlogi zavrnjeni zagrozila, da bo začela postopati na lastno pest, da prisili Činogoro in Srbijo »ubogljivosti«, zato je vsak trenutno pričakovati tega nasilnega koraka.

Vojni minister Krobatin je izjavil, da so vse vojaške priprave na južnozgodnjih mejah v Dalmaciji, Bosni, Hercegovini in hrvatskih deželah izvršene — tako, da se Črnogore na noben način ni bati.

Ker je pa v Nišu izbruhnila kolera, je vojni minister odredil proti Srbiji stanje ojačenega obmejnega varstva, da se na ta način prepreči nevarnost, ki vsled v Nišu nastale kolere grozi avstrijskemu prebivalstvu. (Niš je mesto v Srbiji.)

Pogajanja glede Albanije.

Dunaj, 29. aprila. Vsled proklamacije avtonomne Albanije po Es-sad paši — njenemu kralju se pa na Dunaju boje, da bi na ta način ne bila Albanija deležna onega blagoslova, ki ji ga je Avstrija namenila; zato so pa sklenili svoj namen na drug način, preprečiti, doseči namreč potom podvrženja Albanije, kar bi pa Italija, ki ima v Albaniji tudi svoje interese, ne bila kar tebi meni nič zadovoljna s to izvedbo — so se pa dunajski visoki gospodje med seboj pogovorili, da si Albanijo razdele in tako neposrednim potom dosežejo to, kar so hoteli posrednim (z »avtonomično« Albanijo) namreč jez proti Srbstvu.

Baje so pogajanja v najboljšem teku.

Vse to pa ne odgovarja dejstvom. Govorilo se je tudi, da bo Avstrija izstopila iz konference poslaniškov in da bo že danes nastopila pohod proti jugoslovanskima državam. Vse to je izmišljeno.

Resnica je, da se Avstrija neka-ko umika. V dokaz:

Dunaj, 30. aprila. »W. Allg. Ztg.« (uradni list) piše: Na četrtkovni poslaniški konferenci se bo sklepalo o tem, če in katera izmed velesil se bo udeležila na morebitnih, t. j. za slučaj, da Crnagora ne poda glede Skadra povoljnega odgovora na znano noto velesil, od strani Avstrije proti Črnogori podvzetih nasilnih sredstvih.

Upanje, da se vse mirnim potom poravna — opravičeno.

Pariz, 29. aprila. V tukajšnjih političnih krogih se situacija danes popolnoma optimističneje presoja.

S Cetinja so namreč dospele vesti, ki opravičujejo domnevanje, da se bo vse mirnim potom poravnalo, da bo Crnagora proti odškodnini Skader predala. Obrat mišljenja je pripisovati vplivu italijanskega kralja Emanuela in ruskega poslanika. Kralj Emanuel je poslal črnogorskega kralju posebnega kurirja z lastnoročnim pismom. V avdijenci se je italijanskemu poslaniku posrečilo kralja prepričati o brezuspešnosti vsacega odpora in ga pripraviti do tega, da je kralj proti odškodnini pripravljen predati mesto.

Določitev odškodnine je predmet živahnih debat med posameznimi kabineti evropskih velesil. Upanje, da ne bo delala Avstrija pri tako mirni razrešitvi cele zadeve nobenih težkoč.

V četrtak se odloči!

Avdijence.

Dunaj, 29. aprila. Berchtold je bil sprejet v avdijenci, ki je trajala dve uri. Nato se je podal v zunanje ministrstvo, kjer ga je obiskal prestolonaslednik.

Porta ne odobrava.

Carigrad, 29. aprila. V cirkularju, ki ga je poslala Porta velesilam, ne odobrava koraka Essad paše in izjavlja, da so vse vesti, ki govore, da je Porta s tem korakom v zvezi, izmišljene.

Parlament.

Dunaj, 29. aprila. Parlament se smide 14. maja. Glede delavnega programa je sklicana konferenca seniorjev na 6. maja.

Odgovorni urednik Rádivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Zahvala.

Za prisrčne dokaze odkritega sočutja, ki so mi došli povodom boleznin in smrti moje iskreno ljubljene soproge, ozir. stare mamice, gospe

Leopoldine Besek
roj. Leopold

se tem potom kar najprisrčnejše zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so blago pokojnico spremili do preranega groba.

Zalujoči ostali.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismom vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Čenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dljakov, najnižja cena.

Kdor si želi nabaviti nagrobni spomenik, si naj ogleda zalogo pri Sv. Križu (novo pokopališče v Ljubljani), kjer vam najceneje in s solidnim delom postreže domača tvrdka Fr. Kunavar, kamnosek.

Stanovanje, obstoječe iz dveh ali treh sob, in če mogoče z nekoliko vrta se išče za avgustov termin. Ponudbe z navedbo stanarine se prosijo pod P. F. na »Prvo anončno pisarno«.

Proda se masivna trdna nova postelja in temna salonska omarica s 6 predali. Mizarstvo, Rimska cesta 16. Ljubljana. 362-3

prodajalka

V mešanji stroki izurjena, zanesljiva
stara 20 let, išče službe za takoj ali pozneje v Ljubljani ali okolici. Naslov v »Prvi anončni pisarni«.

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4—, sedaj samo K 1-95. Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.

K 1-95 K

25 cm velike, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. ceno

F. F. Zajec,
Ljubljana, Stari trg št. 9.

FRAN KRAIGHER
krojaški mojster
Gospodskva ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

== Proti ugodnemu plačilu na obroke! ==

Preproge, posteljne oprave, zavese, blago za moške in ženske obleke, narejene obleke (konfekcija), perilo za moške in ženske, platneno blago itd.

Na željo pošljem zastopnika na dom. Zadoštuje dopisnica.

Landskroner & Bochner Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 39.

Kdor hoče dobro in poceni kupiti **za birmo** naj se potrudí v

„Angleško skladišče oblek“

kjer je vedno največja izbira oblek za dečke in deklice. Nadalje izbira najmodernejših damskih konfekcije in oblek za gospode. Postrežba točna! Cene priznano nizke!

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Preselitev odvetniške pisarne.

Odvetniška pisarna
drja Ant. Švigelja
je odslej v sosednji hiši
Dalmatinova ulica št. 11
pritišče na levo.

Nič ne pomaga!
Edina in največja zaloga najnovejših gramofonov in godbenih avtomatov je v Ljubljani Sodna ul. 5.

Radi velikanske zaloge so plošče katere so preje stale K 4— sedaj samo po K 1— izključno strokovno popraviljanje vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov, uglaševanje itd.

Teodor Kunc
Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.

Damski modni salon
za angleška in francoska
delja se priporoča.

Naročite in širite „Dan“

Trgovski pomočnik
(špecerist, I. moč)

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Več v »Prvi anončni pisarni«.

POZOR!

Lepa prilika!
Hišna in kuhinjska oprava se ceno prodaja.
Slomškova ulica št. 13, I. nad.

Pozor! Cenj. izletnikom, ki hodijo iz kolodvora Medvođe skozi Žlebe na Sv. Marjeto, Katarino in Grmado, se priporočam, da obiščejo moje gostilno, kjer jim postrežem z izbornim vinom Botanjevcem, pristnim domačim sadjevcem, — pivom in slanino. —

Franc Birant, posestnik, Žlebe št. 20.

Radi prevelike zaloge blaga dajem
20% popusta

vse pomladne najnovejše damske kostume, krila, bluze kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja.

Postrežba točna in solidna. Cene priznano nizke.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Izgotovljene obleke

površnike, pelerine za moške in dečke. Fine vrhne jopice, cele obleke (kostume) in posamezna krila za ženske v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“ v Ljubljani,
na vogalu Medene ulice in Pred Skofijo št. 3 (nasproti gostilne „Pri Sokolu“. — Podružnica tvrdke R. Miklauc.

Velika izbira. — — Stalne nizke cene.

Pozor, kolesarji!

Pred nabavo kolesa ob bližajoči se seziji si izvolite pogledati mojo največjo zalogo vsakovrstnih in najfinejših Puchovih koles (edno zastopstvo) in prepričali se boste o izborni kvaliteti. — V zalogi se dobe vse kolesarske potrebščine in vsa popravila se izvršujejo v lastni mehanični delavnici.

Torej pozor, najboljši in najcenejši nakup le pri tvrdki

Fr. Čuden, Prešernova ulica I.

Poleg tega tudi najfinejši šivalni stroji.

— Pouk za vezenje brezplačno. —

Naročajte cenike za kolesa, šivalne stroje, ure in zlatnino, tudi po pošti prosto.

Ustanovljeno leta 1900.

Pariz 1900. London 1905.

Slavn. občinstvu v mestu in na deželi vladno priporočam največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako, da si vsakdo lahko izbere.

Fr. Iglič :: Ljubljana ::
Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Najnovejše kravate za gospode

pentlje, samoveznice in vse druge moderne fazone od najcenejše do najfinejše vrste, naramnice, podveze, odeje za potovanje, ščetke za obleko, lase in zobe, milo, parfumerija, palice, dežniki itd. vse v največji izbiri in najboljši kakovosti v

== modni in športni trgovini ==

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte